Anul al 54-lea | 16 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In Străinătate: 6 lei | 16 Pagini | Nr. 329 Luni 29 Noembrie 1937

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

BIBLIOTECA CENTRALA a „ASOCIAȚIUNII"

Constantin G. Pană Depozitar de ziare Sibiu

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful postal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

SCOP SAU MIJLOC

Intrevederea lordului Halifax cu șeful statului german continuă să fie comentată, să provoace confirmări și infirmări despre obiectul convorbirii și despre propunerile presupuse în lipsa unor comunicate autorizate.

Punctul însă asupra căruia există un acord general, este că s'a discutat și chestiunea coloniilor germane.

In această privință, o parte din lumea politică internațională este preocupată de o problemă foarte importantă în ce privește păstrarea sau primejduirea păcii. Ea poate să fie formulată astfel: chestiunea coloniilor este un scop sau este un mijloc?

Răspunsul marei publicațiuni „Revue des deux mondes" este clar și concludent:

„Este vorba mai puțin de colonii decât de succese de care regimurile totalitare au nevoie spre a întreține vecinic la o temperatură fierbinte entuziasmul obosit al popoarelor. D. Eden a dat revendicărilor sgomotoase ale șefilor guvernului german singurul răspuns potrivit pentru moment: „oferim tuturor cooperarea, dar nu vom îngădui nimănui să ne dicteze conduita noastră". Apoi, făcând aluzie la cuvintele d-lui Mussolini, în sprijinul revendicărilor germane, a spus: „Nu doresc să adaug nimic pentru moment despre această revendicare, fiind vorba numai de germani și de noi. Dar trebue să declar acum fără echivoc, că noi nu recunoaștem nici unui guvern dreptul de a ne cere concesiuni, atunci când nimic nu arată că acel guvern este pregătit să facă el însuși concesiuni".

„Revue des deux mondes" extinde examenul situației prin următoarele considerațiuni:

„Ducele pune păcii, așa cum o concepe, o a doua condițiune, — revizuirea tratatelor. „Clauzele strigătoare și absurde ale tratatelor de pace": cunoaștem acest refren; este al presei germane, când era plină de jale cu privire la coridorul polon; l-am auzit de asemenea aplicat Tirolului și Triestului. D. Mussolini, când se angajează într'o campanie pentru revizuirea tratatelor, uită că Italia a anexat marile văi cu torente a căror întâlnire la Bolzano formează Adigele, unde trăește o masă compactă de 300.000 oameni cu limbă și inimă germană, iar, în Istria, platourile Carsului, a cărui populație este slovenă. Este primejdios pentru Italia să mânuiască cuțitul cu două tăișuri ale revizuirii tratatelor".

Marea revistă franceză își documentează astfel această afirmare: „Voelkischer Beobachter", dela 27 Octombrie, într'un violent articol contra Cehoslovaciei, scrie: „Germanii sudeți, considerați din punctul de vedere al rasei, nu sunt o minoritate; ei constituesc o fracțiune a **marelui popor german, care se pregătește să devină un popor universal**". Și de aceea ea se întreabă: „De ce germanii din Tirol ar scăpa de revendicările rasismului? Germanismul era înainte de 1914 și redevine o primejdie ce amenință independența și integritatea tuturor statelor".

Concluzia: interpretarea acelui sentiment despre care vorbeam mai sus:

„Nu este sigur de altfel că Germania este dispusă actualmente să dea o formă mai precisă și mai agresivă revendicărilor sale; poate că nu este vorba decât să rețină atenția și să provoace un refuz net, care ar servi de pretext pentru deslănțuirea în Europa centrală, a unei acțiuni de temut. N'a spus oare de curând d. Goebbels, ministrul propagandei, că „anumite proecte trebue să fie ținute secrete"?

Iată considerațiuni și fapte cari ar merita să fixeze gândul și preocupările guvernanților, inclusiv ale celor din țara noastră, mai mult decât febra electorală ce i-a cuprins și-i stăpânește exclusiv.

Aniversarea căderei Plevnei

28 Noembrie 1877

INTÂLNIREA LUI OSMAN PAȘA, PRIZONIER LA CĂDEREA PLEVNEI, CU DOMNITORUL CAROL I, 28 NOEMBRIE 1877

(Vezi pag. VII-a)

Pentru unitatea sufletească a neamului

— UN APEL —

Ne aflăm în toiul propagandei electorale care se desfășoară cu pasiune și în care fiecare partid politic folosește tot aparatul de argumente menite să depărteze cât mai multe suflete dela un adversar, care e tot român, și să le atragă spre sine. E o propagandă care, chiar de s'ar purta în cele mai corecte forme, are ca rezultat o desbinare a sufletelor, o împărțire a țării cu toate desavantagiile pe cari le aduce orice slăbire a unității de cuget, de simțire și de voire.

Se întâmplă prea des ca oamenii de păreri diferite foarte ușor să se certe, iar iubirea între ei este aproape cu neputință. Și dacă e profund adevărat că unirea face puterea unui neam, desbinarea ce-o prilejuește propaganda electorală a atâtor fracțiuni politice însemnează în mod sigur o slăbire a neamului.

De aceea cred că fiecare Român bun suportă cu multă durere orice acțiune prin care se produce o oarecare dislocare a celulelor cari trebuesc să formeze blocul indestructibil al românismului.

Și cred că fiecare e fericit când poate face ceva pentru ca o astfel de acțiune să fie cât mai temperată și mai puțin stricăcioasă, când nu poate fi evitată cu totul.

Bazat pe această bună părere pe care o am despre fiii neamului meu, fac un apel stăruitor la conștiința lor ca să-și întrerupă propaganda care desbină sufletele măcar de 1 Decembrie, ziua în care proslăvim jertfele înaintașilor noștri pentru realizarea unității naționale și în care reafirmăm voința de a păstra această unitate pentru toate timpurile viitoare.

S'a nimerit ca această zi închinată unității neamului să cadă într'un răstimp de propagandă cu efecte păgubitoare acestei unități, în loc ca în preajma acestei zile să pregătim poporul, prin sfaturi și pildă vie, ca să poată simți în acea zi solidaritatea indestructibilă ce ne leagă.

Să ridicăm cel puțin acea zi din vâltoarea certelor și a desbinărilor.

Să fie o zi de amuțire a deosebirilor, de armistițiu al luptei electorale. Toată suflarea românească, indiferent de partid politic, să se alinieze umăr la umăr în frontul unității românești în fața lui Dumnezeu, în sfânta Biserică, cerându-I binecuvântare asupra neamului și asupra Majestății Sale Regelui nostru, simbolul și chezășuitorul unității, demnității și tăriei românești.

In ziua de 1 Decembrie toți Românii să gândească, să simtă și — să facă așa!

NICOLAE
Mitropolitul Ardealului

Furtună violentă pe Marea Neagră și Marea Egee

Numeroase vase și-au întrerupt cursele

Constanța, 26 Noembrie

De azi dimineață, s'a iscat pe marea Neagră un vânt puternic, a cărui tărie a început să se resimtă de pe coastele turcești și bulgare până în dreptul capului Caliacra.

In marea Egee și în apropierea arhipelagului grecesc, furtuna e de o violență puțin obișnuită.

Numeroase vapoare cari navigau spre Bosfor s'au refugiat la adăpost în golful Caliacra, așteptând potolirea vântului.

Vaporul francez „Ville de Toulon", încărcat cu cherestea pentru porturile mediterane, care a plecat eri din portul nostru, nu a putut intra în Bosfor, și s'a înapoiat la capul Caliacra.

Vaporul palestinian „Hanne", încărcat cu cherestea, vite și pasări dela noi, a fost prins de furtună după ieșirea din Dardanele, fiind forțat să se refugieze la adăpost, între golfurile din insula Hios.

Salvatorul „King Lear" așteaptă în portul nostru, sub presiune, spre a pleca în ajutorarea vaselor în pericol.

VASE DE PESCARI, IN PRIMEJDIE

La punctul pescăresc dela capul Midia, pescarii cari au fost prinși de vânt în larg, au luptat cu valurile mai multe ore, reușind să ajungă la mal cu foarte multă greutate.

Una din bărci, în care se aflau trei pescari, nu s'a întors încă până seara târziu. Sunt temeri că ea a fost răsturnată și că pescari s'au înecat.

—oxo●oxo—

Noul regim al sangiacului Alexandretta

Istanbul, 26 (Rador). — *In curs unor ceremonii solemne va fi proclamat Duminică noul regim al sangiacului Alexandretta.*

La ceremonii vor lua parte și câteva avioane franceze, afară de o escadrilă turcă.

Pe când în conferințele de pace se discută...

instrumente noui, de război, se ivesc în fiecare zi... Un inginer american a realizat acest afet șasiu-automobil pentru mitraliere, afet pe care conducătorul și servantul pot sta culcați, spre a lucra mai în voie...

Campania bârfitorilor

—oxo—

Neamul nostru are dușmani, a căror dușmănie este așa de mare, și așa de profundă, că realitatea cea mai izbitoare nu e în stare să o micșoreze și să o domolească. Acesta e un adevăr elementar.

Al doilea adevăr tot atât de elementar și, în același timp, firesc, este ca dușmanii neamului nostru să folosească toate mijloacele și toate prilejurile, pentru a lovi în apărătorii neamului și ai drepturilor sfinte și legitime ale acestui neam.

Este deci în ordinea normală a lucrurilor ca, în mod cu totul deosebit, „Universul" și conducătorul acestei tribune a românismului să fie în mod constant ținta tuturor atacurilor și tuturor bârfelilor din partea dușmanilor, la cari ne referim.

Cum să nu fie atacat „Universul", când, pe de o parte, demască și înfierează toate blestematele uneltiri împotriva țării și neamului, iar, pe de altă parte, deschide ochii românilor față de primejdiile ce ne amenință și le arată drumul drept, solid și sigur, pe care să meargă?

Tot așa, cum să fie cruțat d. Stelian Popescu? Nu i se poate ierta fanatica inversunare cu care apără drepturile țării și ale neamului, precum nu i se poate ierta faptul că a creat „Liga Antirevizionistă Română", a cărei rațiune de a fi și ale cărei servicii pentru cauza românismului se oglindesc așa de bine în valul de ură ce a stârnit în rândurile celor ce visează să ne cioparțească din nou țara și în valul de calomnii cu care este împroșcat întemeietorul și președintele ei, care e totodată sufletul ei și — să mi se ierte această indiscreție — marele ei susținător cu grele sacrificii materiale.

Așa dar, revizioniștii maghiari și toți câți le țin isonul au căutat să lovească și de azi înainte în „Universul", în d. Stelian Popescu și în ceilalți fruntași ai mișcării naționaliste.

Insă, dat fiind faptul că revizioniștii dela Budapesta și, în genere, dușmanii neamului nostru se sbat și se frământă pentru o cauză, căreia nu i se poate găsi nici o justificare și nici umbra unei dreptăți, firesc este iarăși ca și armele lor de luptă să nu fie nici drepte, nici leale. Astfel de arme nu pot fi întrebuințate decât de cei ce luptă pentru izbânda unei cauze, a cărei îndreptățire este bine întemeiată.

Arma de predilecție a susținătorilor de cauze nedrepte este calomnia, bârfeala, este minciuna cea mai dezgustatoare.

De aceste arme uzează și mai ales abuzează organele de publicitate ale revizionismului și șovinismului maghiar dela Budapesta.

Prăpăstiile sau, mai exact, murdăriile ce debitează pe socoteala „Universului" și a d-lui Stelian Popescu, uneori provoacă râsul, alteori stârnesc sentimentul de desgust ce te face să-ți astupi nasul și să te depărtezi cât mai iute.

Partea cu adevărat revoltătoare, partea ce constituie o mișelie, care nu este îngăduit să fie trecută cu vederea, e că, în cea mai mare parte, origina minciunilor sfruntate, ce apar în ziarele dela Budapesta, trebue căutată aci, la București. Autorii acestor minciuni și ticăloșii sunt corespondenții străini în Capitala țării noastre.

Asvârlirea peste graniță a acestor profesioniști ai minciunii și bârfelii este, prin urmare, o măsură ce se impune de urgență. Se impune, între altele, și pentru a se face dovada că România nu este un sat fără câini.

E adevărat că nici după luarea acestei măsuri nu va amuți glasul bârfelii și calomniei. Va continua să se audă din partea bârfitorilor și calomniatorilor interni. N'am avut, chiar acum două zile, o mică, dar elocventă dovadă în mișelia debitată de un ziar dela Iași, care a avut nerușinarea să afirme că „Universul" ar fi vândut cu 23 de milioane de lei, Universității din București, imobilul numit „Casa studențească" din calea Plevnei? Și este doar știut și dovedit că la ridicarea acestui imobil măreț și care a fost DONAT, iar nu vândut ministerului de educație națională și rectoratului universității din București, „Universul" a adus un aport propriu foarte important.

Bârfitori deci, vor mai fi și ei vor stărui în infecta lor meserie. Un leac bun împotriva lor noi îl vedem în solidarizarea românilor, în strângerea rândurilor românești.

Pentru atingerea acestei ținte mântuitoare luptă, expunându-se la toate atacurile și riscurile și fără umbra unui gând de ceva avantagii personale, ziarul „Universul", precum luptă și „Liga Antirevizionistă Română". Luptă pentru înfăptuirea unui bloc al conștiințelor românești, de care să se spargă și să se fărâme toate atacurile și toate ticăloșiile dușmanilor din afară și din lăuntru ai țării și neamului.

N. BATZARIA

URA GALBENĂ

de EM. HAGI MOSCO

Așa numitul „conflict" chino-japonez își urmează însângerata desfășurare de prăpăduri, iar neputincioasele cancelarii ale celor două lumi nu-l pot stăvili, interesele lor potrivnice ciocnindu-se între ele.

Războiu crud, ucigător, greu mai cu seamă populației pacinice, cu totul deosebit de războaiele civile chinezești, mai mult zgomotoase și aducătoare generalului înfrânt a unui „premiu de consolație" de 100.000 dolari și a unei călătorii de „studii industriale" în Europa. Armata nu este a țării, ci generalii au armate. China este o țară în care recrutarea silită nu există, soldatul fiind nenorocitul care intră în armata plătită neputând câștiga pe altă cale traiul. Ea este o țară unde dreptul individual nu se bucură de nici o ocrotire legală, unde părerile nu există. Ziaristul, cu cât va fi mai lipsit de păreri personale, cu atât va fi socotit mai mare. O țară, unde elementele bune nu se luptă pe temeiul proverbului: „din fer de calitate nu se face cue; din oameni care se prețuesc nu se fac soldați". Bandiți însă da, dinastiile fiind întemeiate de bandiți veniți din Apusul țării.

Chinezul îmbuibat de cinismul religiei taoiste și de îngâmfarea lui Confucius, care socotește că idealul vieții este armonia, este prea socotit și prea interesat ca să fie luptător. Chinezul, prin fire pacinic, este cel mai prost soldat din lume. Iată ce se află în fața gurilor tunurilor japoneze și a nevoii netăgăduite de expansiune a Niponilor. Acești galbeni se urăsc între ei, și setea de pământ a japonezilor li îndreaptă privirile și poftele lor dincolo de Marea Galbenă.

Corea, pământ rodnic al făgăduinței, a fost de 2000 de ani, poama oprită și răvnită. Când, două veacuri după Hristos, acest pământ a fost supus pentru întâia oară de războinicii ainoși, strămunii japonezilor, cu acest prilej a pătruns în Japonia vechea civilizație chineză. Chiar scrierea ideografică chineză a fost răspândită la ei de către filosoful corean Wami.

Corea este pricina războiului din 1894. De altfel, atât această țară cât și statul Manciuko, creat în 1932 de Japonia, ca urmare a intervenției Statelor-Unite americane, au rămas cu sufletul chinezesc.

Nu trebue uitat că de la Nord, fie mongoli, fie manciurieni, s'au scoborît războinicii-bandiți cotropitori, clădiori de dinastii repede contopiți cu chinezii. Datorită acestei puteri de asimilare, chinezii sunt singurii, dintre

(Continuare în pag. 2-a)

Noui cazuri de febră tifoidă la Croydon

Londra, 26 (Rador).) — *Se anunță oficial că 8 noui cazuri de febră tifoidă au fost semnalate eri la Croydon unde numărul contagiaților a ajuns la 203. Numărul morților este de 9.*

Se constată că cei îmbolnăviți recent prezintă cazuri mult mai puțin grave decât primii bolnavi.

—oxo●oxo—

Avion isbit de un hangar

Londra, 26 (Rador).— Un avion german al companiei Lufthansa, care se pare a fi avion de mărfuri, s'a izbit astăseară de zidul unui hangar depe aerodromul Croydon, luând foc.

Echipajul avionului, compus din trei aviatori, a fost omorît.

—xox○xox—

INTRE LONDRA ȘI BERLIN

Lordul Halifax, președintele consiliului privat al Coroanei engleze, a cărui vizită la Berlin a fost urmărită cu un viu interes de toate cancelariile diplomatice

—oxo○oxo—

FILME

— Segălică!

— Prezent!

— Ia să vedem pentru ce ești bun?

— Să trăiți, eu contabil și croitor.

— Atunci, treci la escadronul întâi.

Galben, Segălică se gudură pe lângă ofițerii din cancelarie.

— Eși la călărie!

— Să trăiți, domnu locotenent, eu contabil și croitor.

— O să le faci pe-amândouă călare...

Afară, frig și friguri.

— Sue-te pe cal, Segălică.

— Care cal, don' serjent?

— Cum care cal?! Nu e cal ăsta?

— Nu e, don' serjent... Cine-a mai văzut cal fără șea și fără scări!

— Vor'r'rba!

Segălică n'are 'ncotro. Se urcă pe scaun și apoi pe cal, cu priviri de ucenic alpinist cocoțat pe Mont-Blanc.

Calul o ia la fugă după tovarășii de manej.

Biciul plesnește, sfârcul ciupește, trapul ajunge galop.

Segălică este când pe cal, când în aer; se ține când de coamă, când de urechi; se pomenește când pe gât, când pe coadă.

Deodată, calul se scutură furtunos și Segălică alunecă pe partea catifelată dinapoi.

Desperat, s'apucă de coadă și strigă de răsună tot manejul:

— Don' serjent!... Don' serjent!... Adu alt cal — că ăsta s'a isprăvit deja!...

Don Jose

Pacea Europei din nou în balanță?

„Cazul Campinchi" și relațiile italo-franceze

Relatăm, în alt loc, incidentul, — pe cât de neașteptat pe atât și de serios, — ivit între Italia și Franța, în urma declarațiunilor pe cari le-ar fi făcut d. Campinchi, ministrul francez al marinei.

Intr'un discurs al acestuia, rostit la Toulon, presa italiană vede „un atac împotriva Italiei fasciste" și „o amenințare cu războiul".

Nu trebuie să ignorăm că d Campinchi, — după cum arată chiar o telegramă din Roma, — a desmințit, prin agenția „Havas", declarațiunea care i se atribuie și care a deslănțuit indignarea nemărginită a presei italiene chiar și a oficiosului „Tribuna".

Simpla citire a telegramelor cari expun, — din sorginte autorizata italiană, — faptul ce i se reproșează ministrului de marină al Franței, este de natură să ne îngrijoreze profund.

Termenii folosiți de presa italiană sunt de o violență rareori întâlnită și denotă o stare de spirit care autorizează cele mai pesimiste reflexiuni asupra situației europene din momentul de față.

Autentice sau nu, —rostite în adevăr așa cum sunt redate, sau deformate dintr'o confusiune sau printr'un concurs special de imprejurări, — declarațiile atribuite d-lui Campinchi constituesc prilejul unei foarte triste constatări, pe care n'o putem lăsa nesubliniată.

Presa italiană, nu se mărginește să atace personal pe ministru. Violența limbagiului ei vizează Franța.

„Italia nu se teme de războiul cu care a amenințat-o ministrul francez al marinei, și, în orice caz, este atât de sigură că-l va câștiga, încât nici nu poate disprețui Franța, — așa cum d. Campinchi disprețuiește Italia, — fiindcă Franța îi face milă"...

Aceste cuvinte la adresa Franței — apărute în presa italiană, — dovedesc o stare de spirit din cele mai îngrijorătoare.

Am relevat ieri un alt articol din „Tribuna", care, scris cu totul în alți termeni, lăsase să se creadă că s'a produs în Italia o schimbare în ce privește raportul cu Franța. Presa franceză primise cu bunăvoință acest articol declarându-se gata să contribue la tot ce ar putea apropia cele două țări latine. Dar a urmat sancționarea autorului articolului din „Tribuna" prin rechemarea lui de la Paris, ceea ce a dovedit că sentimentele oficiale italiene față de Franța nu corespundeau felului de a gândi al corespondentului ziarului italian.

Violența de limbaj întrebuințată acum apare deci cu atât mai gravă, ea trădând o stare de spirit primejdioasă pentru pacea europeană.

Fricțiunile franco-italiene nu sunt azi la prima lor manifestare. Și dacă se ține în seamă faptul că, presa italiană nu reprezintă, mai ales în politica externă, de cât păreri oficiale, gravitatea ultimei ieșiri este incontestabilă.

Cazul Campinchi, — care în mod normal ar fi trebuit să rămână un simplu incident, închis prin desmințirea pe care cel pus în cauză a și dat-o, — constitue o penibilă piatră de încercare a relațiilor, reale, italo-franceze.

Trăim vremuri din ce în ce mai tulburi. Incidentele cele mai mici provoacă primejdiile cele mai mari. Se cuvine să fim cât mai atenți și să nu ne bizuim pe iluzia profeților pacifiste. Trebue să fim gata pentru orice eventualitate și când spunem gata, înțelegem ordine și legalitate în interiorul țărei și mărirea cât mai amplă a potențialului nostru de apărare printr'o serioasă, continuă și solidă înzestrare a armatei noastre și prin întărirea alianțelor noastre.

Nu înseamnă a fi alarmist atunci când îți faci datoria și atragi atențiunea factorilor răspunzători — tuturor factorilor răspunzători — asupra unei primejdii care poate izbucni pe neașteptate.